



## Bilderdijk: leven zoals thuis in een verpleeghuis dat toch geen verpleeghuis is



Het leven in **locatie Bilderdijk van Treant** is de omgekeerde wereld, of eigenlijk: de normale wereld voortgezet. Bilderdijk biedt wel degelijk verpleeghuisvoorzieningen voor de bewoners, maar de basis is hun zelfstandigheid. Ze wonen in appartementen van 85 vierkante meter, stellen kunnen bij elkaar blijven en het zorgpersoneel belt aan als het op bezoek wil komen.

Het is een veelbesproken probleem in de ouderenzorg: stellen die al decennialang samen zijn, kunnen ineens van tafel en bed gescheiden worden als de ene partner zorgbehoefstig wordt terwijl de andere nog gezond is. Het overkwam het echtpaar Van Dalfsen uit Hoogeveen. 'Na een herseninfarct kon mijn man niet meer thuis blijven wonen', vertelt Riek van Dalfsen. 'Daarmee brak voor mij een vreselijk drukke en moeilijke periode aan, want ik wilde hem natuurlijk zo vaak mogelijk bezoeken in het verpleeghuis, maar ik had ook mijn eigen huishouden om te regelen. Bovendien vond ik het heel zwaar dat we ineens niet meer bij elkaar waren.'

Een initiatief van zorgaanbieder Treant veranderde de zaak voor het echtpaar. In het centrum van Hoogeveen opende dit een nieuw woonzorgcentrum, Bilderdijk, waarin de twee weer wel bij elkaar konden wonen. 'De dag nadat ik erover hoorde ben ik al gaan kijken en ik zei meteen ja', zegt Riek van Dalfsen. 'Mijn dochter, die erbij was, vroeg me nog of ik het wel zeker wist, maar ik hoefde niet te twijfelen. Ik wilde bij mijn man zijn. Dus verhuurde ik ons huis om de periode te overbruggen totdat we daarvoor een definitieve oplossing konden

vinden en waagde ik de stap. Het was wel wennen natuurlijk. Je komt in een kaal huis, met een mooi uitzicht weliswaar, maar toch. Je moet echt wel wat inleveren als je van een eigen huis naar een appartement in een woonzorgcentrum gaat. Maar ik word zelf ook een dagje ouder en we hebben er hier toch weer een gezellig huis van gemaakt. Natuurlijk komen de hele dag mensen over de vloer om voor mijn man te zorgen, want die heeft 24 uur per dag zorg nodig. Maar ze bellen wel aan voordat ze binnenkomen, want dat deden ze in ons huis tenslotte ook.'



## Een lange aanloop

Precies zo is Bilderdijk van Treant bedoeld. Hoofd eenheid locatie Bilderdijk Astrid Hendriksen vertelt: 'De oude locatie, waar de huidige bewoners van Bilderdijk hiervoor woonden, staat op een ziekenhuisterrein en heeft ook echt die uitstraling. Bovendien waren de kamers er erg klein. De setting dwong ons min of meer om de bewoners in een groepssetting te plaatsen, terwijl ze toch behoefte hadden aan privacy. Er was ook geen mogelijkheid om de partners te laten blijven samenwonen. Het was dus in geen enkel opzicht zoals mensen het thuis gewend waren.'

Toch was lang onduidelijk of Bilderdijk er zou komen, in de opzet die er uiteindelijk voor is gekozen. 'Plannen lagen er al jaren', vertelt manager bedrijfsvoering Belinda Kramer. 'Maar in een vorige opzet ging het om kamers van tussen de 35 en 45 vierkante meter met een maandhuur van rond de duizend euro. Dat vonden we

geen goede deal. Het project is gestopt en opnieuw vorm gegeven. Als alle voorzieningen – kapper, restaurants, supermarkt et cetera – in de directe omgeving beschikbaar zijn, dan hoeven die niet in het woonzorgcentrum te worden ondergebracht. En als we een gebouw neerzetten in het hartje van Hoogeveen, dan kunnen we ook kiezen voor een duurzaam gebouw dat een andere bestemming kan krijgen als de behoefte aan de voorziening die wij erin wilden onderbrengen afneemt. Door te kiezen voor courante appartementen steeg afschrijvingsperiode van het complex van twintig naar veertig jaar. De 118 appartementen konden in dit complex een omvang krijgen van 85 vierkante meter.’

## Ruime appartementen en reële huurprijs

Deze nieuwe opzet bleek financieel haalbaar: de appartementshuur kwam daarmee uit op 550 euro. Kramer: ‘Wel moesten we een paar appartementen onverhuurd laten om algemene ruimten te creëren. Ook moesten we voldoen aan de eisen die een verpleeghuis stelt op het gebied van brandveiligheid, en we moesten domotica voorzieningen installeren voor contact tussen de bewoners en de professionals.’ Hendriksen vult aan: ‘Verder moesten we voorzien in ruimten voor bevoorrading en medicatieopslag. Hiervoor hebben we de twee bergingen gebruikt die zich onderin het pand bevinden. De ruimte voor de medicatie is afsluitbaar en voorzien van ventilatie en voldoet aan de eisen die de Inspectie voor de Gezondheidszorg eraan stelt.’

Bilderdijk heeft soms wel last van het feit dat de buitenwereld het complex niet als een verpleeghuis ziet. ‘Het waterleidingbedrijf en andere partijen sturen aparte facturen naar alle bewoners’, zegt Hendriksen. ‘Voor de Wlz-bewoners moeten wij die betalen. Het kostte nogal wat tijd om dit aan die partijen duidelijk te maken. En dat blijft lastig, omdat we natuurlijk ook nog die VPT-bewoners hebben, die dergelijke facturen wel zelf moeten betalen. De buitenwereld is helemaal niet ingesteld op die verschillende financieringsvormen.’

## Op bezoek

De bewoners van Bilderdijk vallen in de hoge ZZP’s. ‘Ernstige dementie is nu nog een beperking’, zegt Hendriksen. ‘We verrichten op dit moment onderzoek naar de mogelijkheden om mensen ook in die laatste fase in deze locatie zorg te kunnen blijven bieden.’

‘De twee grote verschillen met de vorige locatie is dat stellen in deze nieuwe locatie bij elkaar kunnen blijven wonen en dat ze meer privacy hebben’, zegt coördinerend verpleegkundige Ilse van der Most. ‘In de oude setting zag ik hen meer als cliënten, hier kom ik bij hen thuis op bezoek. Op het moment dat iemand hier komt wonen, maak je meteen de afspraak: “Mag ik binnenlopen of wilt u dat ik aanbel?”.

Ook de specialist ouderengeneeskunde en de psycholoog hebben zich hieraan te houden. En de manier waarop Bilderdijk is opgezet, betekent voor hen dat het appartement van de bewoner de behandelkamer is. Elk appartement is ook voorzien van een eigen medicijnkastje, we zetten zo lang mogelijk in op eigen beheer van de bewoners. We richten het leven in alle opzichten zoveel mogelijk in zoals dat thuis was. Er zijn dus geen openbare toiletten in het pand en er is geen zaal om verjaardagen te vieren. Die dingen waren er immers thuis



ook niet. Voor mij was het wel wennen en voor de bewoners die uit de oude setting kwamen zeker ook. Maar dat is een tijdelijk probleem, want nu komen ook nieuwe bewoners binnen die nog geen verpleeghuisachtergrond hebben die dus meteen in deze nieuwe situatie terecht komen.'



## Eigen leven terug

De kapper en de winkel werden in eerste instantie wel gemist. 'Bewoners moesten eraan wennen dat ze daarvoor naar buiten moeten', vertelt Van der Most. 'Maar het is wel goed voor mensen om zelfstandig naar de kapper te kunnen. Die in huis hebben draagt toch bij aan het hospitaliseren van mensen. En gelukkig waren er ook bewoners die zich meteen helemaal thuis voelden en die direct zeiden: "We hebben ons leven weer terug".'

Voor de maaltijdvoorziening wordt gewerkt met maaltijdwagens. 'De meeste mensen kiezen ervoor de maaltijden in het eigen appartement te benutten', zegt Van der Most. 'Voor de middagmaaltijden hebben we wel afdelingen waar we toch nog het appartement gebruiken dat we als woonkamer hebben ingezet. Veel mensen vinden zo'n huiskamer onprettig en willen de rust van hun eigen ruimte. We volgen hun wens. Alleen als we constateren dat iemand niet goed eet of eetproblemen heeft, kunnen we in overleg met de bewoner of diens familie toch kiezen voor eten in de woonkamer, zodat we er toezicht op kunnen houden. Maar "leven zoals thuis" staat echt centraal. Iedere bewoner beschikt over een polsbel en een bel naast het bed, zodat altijd

communicatie op afstand mogelijk is. Ook dat verhoogt hun zelfstandigheid.’

*Interview door Frank van Wijck*

## Meer weten

- Treant Zorggroep is deelnemer aan Waardigheid en trots – Ruimte voor verpleeghuizen. [Bekijk de verbeterplannen van Treant.](#)
  - Bekijk [de website van locatie Bilderdijk van Treant Zorggroep.](#)
- 

### tags:

[Treant Zorggroep](#) (8), [Vastgoed](#) (26), [Wonen](#) (39)

### thema's:

[Gebruik van hulpbronnen](#) (224), [Wonen en welzijn](#) (246)